

Sygn. akt: WA 25/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Edward Matwijów (przewodniczący)
SSN Jan Bogdan Rychlicki (sprawozdawca)
SSN Jerzy Steckiewicz

Protokolant : asystent SN Marcin Szlaga

przy udziale prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej płk. Zbigniewa Badelskiego

w sprawie ppłk. rez. M. B., oskarżonego z art. 231 § 2 k.k. i innych, po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na rozprawie w dniu 4 września 2014 r., apelacji, wniesionych przez obrońcę i prokuratora na niekorzyść oskarżonego od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 4 marca 2014 r.,

1. uchyla zaskarżony wyrok w części skazującej oskarżonego (pkt. VIII i pkt. XIV) i sprawę w tym zakresie przekazuje do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, a na podstawie art. 17 § 1 pkt. 3 k.p.k. w związku z art. 1 § 2 k.k. umarza postępowanie o czyny z pkt. IX i X (pkt. V aktu

- oskarżenia), XI (pkt. VII aktu oskarżenia), XIII wyroku (pkt. XII aktu oskarżenia) z powodu znikomej społecznej ich szkodliwości;
2. zmienia zaskarżony wyrok i uniewinnia oskarżonego od popełnienia przestępstwa określonego w art. 231 § 1 k.k. (pkt. XII wyroku), zaś w pozostałej części utrzymuje go w mocy;
3. koszty procesu ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Ppłk rez. M. B. został oskarżony o to, że:

1. „bliżej nieustalonego dnia grudnia 2008 r. na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., w związku z pełnieniem funkcji publicznej, tj. Komendanta w/wym. instytucji uzależnił wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści majątkowej, w ten sposób, że obiecał, podwładnej mu pracownicy cywilnej – A. B., udzielenie wyróżnienia w postaci nagrody finansowej, pod warunkiem, że wymieniona z przyznanych jej środków finansowych zakupi mu aparat fotograficzny, następnie po uzyskaniu obietnicy o wyżej opisanej treści, rozkazem dziennym nr [...] z dnia 17.12.2008 r. wyróżnił w/wym. pracownika cywilnego nagrodą pieniężną w kwocie 476,41 zł brutto, a następnie w dniu 6 lutego 2009 r. przyjął od tego pracownika cywilnego aparat fotograficzny m-ki „Olympus”, wartości ok. 300 zł, tj. o czyn z art. 228 § 4 k.k.,
2. bliżej nieustalonego dnia na przełomie lutego i marca 2010 r. w siedzibie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., w związku z pełnieniem funkcji publicznej, tj. Komendanta w/wym. instytucji przyjął od swoich podwładnych – kpt. Z. D., kpt. D. M., kpt. P. K., mjr. J. W., sierż. szt. A. M. korzyść majątkową w postaci butelki alkoholu „Jack Daniels” o pojemności 0,7 l, wartości ok. 100 zł, po czym polecił ją przesłać M.Ż., pracownikowi cywilnemu WKU w K., a w zamian udostępnił w/wym. podwładnym wzorcową dokumentację gotowości bojowej i mobilizacyjnej opracowaną w Wojskowej Komendzie Uzupełnień w K., którą uzyskał w formie elektronicznej, za pośrednictwem służbowej sieci, od w/wym. pracownika cywilnego

wojska, który to czyn stanowił wypadek mniejszej wagi, tj. o czyn z art. 228 § 2 k.k. w zw. z art. 228 § 1 k.k.;

3. w okresie czasu od bliżej nieustalonego dnia, w czwartym kwartale 2008 roku do bliżej nieustalonego dnia października 2010 r., na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celach osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, przekroczył swoje uprawnienia przewidziane w rozdziale 3 pt. „Zadania Komendanta WKU”, Szczegółowego Zakresu Działania Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., uregulowanych rozkazami Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego [...] z dnia 18 sierpnia 2008 r. i nr 27 z dnia 26 sierpnia 2009 r. w ten sposób, że bliżej nieustalonego dnia, w czwartym kwartale 2008 r., polecił S. R., pracownikowi cywilnemu wojska w godzinach służbowych wykonać cyfrowy projekt ulotki reklamującej lokal gastronomiczny swojej córki, następnie bliżej nieustalonego dnia, w pierwszym kwartale 2009 r., temu samemu podwładnemu polecił w godzinach służbowych, przez okres dwóch tygodni tłumaczyć z języka angielskiego na język polski, instrukcję obsługi motocykla m-ki BMW, będącego jego prywatną własnością, a następnie wydrukować cały przetłumaczony jej tekst, liczący 323 strony, przy pomocy sprzętu i środków będących na ewidencji WKU w C., A. B., pracownikowi wojska, polecił zaadresowanie w dniach od 10 do 14 kwietnia 2009 r., na komputerze służbowym 115 kopert, do instytucji użyteczności publicznej w C., w których umieszczono ulotki reklamujące lokal gastronomiczny jego córki, E. K., stażystce przydzielonej do podległej mu instytucji, w bliżej nieustalonych dniach kwietnia 2009 r., polecił roznoszenie w godzinach pracy w/wym. kopert z ulotkami, zaś M. D., pracownicy cywilnej wojska w bliżej nieustalonych dniach kwietnia 2009 r., polecił umożliwienie E. K. podpisywanie listy obecności w pracy, mimo iż w tym czasie była nieobecna, gdyż roznosiła w/wym. ulotki, A. M., pracownikowi cywilnemu wojska, polecił bliżej nieustalonego października 2010 r. wyszukiwanie w bibliotece, do jego celów prywatnych materiałów na temat „[...]”, zaś A. B., dwukrotnie polecił w bliżej nieustalonych dniach października 2010 r. wykonywanie, przy pomocy sprzętu i środków będących na ewidencji WKU w C. kserokopii różnego rodzaju książek do jego

celów prywatnych, czym działał na szkodę interesu publicznego podległej mu instytucji", tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

4. bliżej nieustalonego dnia 2010 r. na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., przekroczył swoje uprawnienia przewidziane w rozdziale 3 pt. „Zadania Komendanta WKU” Szczegółowego Zakresu Działania Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., uregulowanego rozkazem Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego [...] z dnia 26 sierpnia 2009 r. w ten sposób, że ukarał A. O., pracownika cywilnego wojska dodatkowym dyżurem portiera WKU w C., który musiała odbyć w dniu następnym, bezpośrednio po zakończeniu poprzedniego dyżuru, za niedopilnowanie miejsca parkingowego, które rzekomo było do wyłącznej jego dyspozycji, czym działał na szkodę interesu prywatnego w/wym. tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.;

5. w dniu 24 marca 2010 r. na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., przekroczył swoje uprawnienia przewidziane w rozdziale 3 pt. „Zadania Komendanta WKU”, Szczegółowego Zakresu Działania Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., uregulowanego rozkazem Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego [...] z dnia 26 sierpnia 2009 r. w ten sposób, że polecił, w ramach kary za nieprawidłowo wykonany dokument podwładnym żołnierzom zawodowym: kpt. Z. D., kpt. P. K. oraz pracownikowi cywilnemu wojska T. D., pracować po godzinach służbowych, tj. od godz. 15.30 do godz. 19.30, jednocześnie zakazał odnotowywania tego faktu w książce ewidencji czasu pracy po godzinach służbowych oraz wykorzystywania wypracowanych nadgodzin, czym działał na szkodę interesu prywatnego w/wym. osób, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.;

6. bliżej nieustalonego dnia kwietnia 2010 r. na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., przekroczył swoje uprawnienia przewidziane w rozdziale 3 pt. „Zadania Komendanta WKU”, Szczegółowego Zakresu Działania Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., uregulowanego rozkazem Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego [...] z dnia 26 sierpnia 2009 r. w ten sposób, że polecił podwładnemu - mjr J. W. wszcząć postępowania dyscyplinarne wobec kpt. D. M. oraz pracownika cywilnego wojska – K. S. za czyn polegający na nieuczestniczeniu w spotkaniu z okazji Świąt Wielkanocnych, organizowanym w kierowanej przez

niego instytucji, czym działał na szkodę interesu prywatnego w/wym. osób, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.;

7. w dniu 24 sierpnia 2010 r. na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., przekroczył swoje uprawnienia przewidziane w rozdziale 3 pt. „Zadania Komendanta WKU”, Szczegółowego Zakresu Działania Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., uregulowanego rozkazem Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego [...] z dnia 26 sierpnia 2009 r. w ten sposób, że obecnej wówczas w pracy kadrze m.in. mjr J. W., kpt. D. M. oraz pracownikom cywilnym wojska m.in. [...], polecił w ramach kary pozostać w miejscu pracy po godzinach służbowych, tj. od godz. 15.30 do godz. 17.00, zakazał odnotowywania tego faktu w książce ewidencji czasu pracy po godzinach służbowych oraz wykorzystywania wypracowanych nadgodzin, czym działał na szkodę interesu prywatnego w/wym. osób, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.;

8. w dniach 7 i 8 czerwca 2010 r. na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., nie dopełnił swoich obowiązków przewidzianych w rozdziale 3 pt. „Zadania Komendanta WKU”, Szczegółowego Zakresu Działania Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., uregulowanego rozkazem Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego [...] z dnia 26 sierpnia 2009 r. wyszczególnionych w: pkt.5 ppkt 9 lit. „c” tj. dotyczących przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy i służby, pkt.5 ppkt II lit. „m”, tj. dotyczących wykonywania innych zadań związanych z pełnioną funkcją wynikających z przepisów resortowych i państwowych, pkt.7 ppkt.4, tj. dotyczących rozstrzygania spraw związanych z funkcjonowaniem wojskowej komendy uzupełnień oraz wynikających z § 5 ust. I Rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 września 2003 r. w sprawie postępowania w razie wypadku lub ujawnienia choroby, pozostających w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej (Dz. U. z 2003 r., Nr 175, poz. 1707 ze zm.), w ten sposób, że pełniąc obowiązki Komendanta w/wym. instytucji, po otrzymaniu od podwładnego - sierż. szt. A. M. meldunku z dnia 7 czerwca 2010 r., dotyczącego doznanego przez niego w dniu 18 maja 2010 r. w trakcie zajęć służbowych z wychowania fizycznego urazu prawego kolana, nie powołał komisji, w celu ustalenia okoliczności oraz przyczyn wypadku i wykorzystując omyłkę podwładnego w meldunku, dotyczącą daty zdarzenia, grożąc mu powiadomieniem

o powyższym organów ścigania, doprowadził do wycofania przedmiotowego meldunku oraz utraty należnego odszkodowania, a nadto przekroczył swoje uprawnienia przewidziane w powołanym wyżej zakresie obowiązków, gdyż za przedmiotowy czyn, mimo iż nie był on przewinieniem dyscyplinarnym oraz nie wszczynając postępowania dyscyplinarnego ukarał go karą upomnienia, czym działał na szkodę interesu prywatnego w/wym. podoficera, tj. o czyn z art. 221 k.k. w zb. z art. 231 § 1 k.k.;

9. w dniu 24 października 2008 r., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, za pomocą wprowadzenia w błąd, doprowadził organ finansowy Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w [...] do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że przedstawił do rozliczenia wypełnione osobiście polecenie wyjazdu służbowego nr 137/08, wystawione mu celem odbycia podróży służbowej w dniu 22.10.2008 r. do Z., po odbiór opraw introligatorskich na dokumenty służbowe, w którym nieustalony pracownik zakładu introligatorskiego „A.[...]”, poświadczył nieprawdę co do faktu odbycia przez niego tej podróży służbowej, poprzez odcisnięcie pieczęci w/wym. zakładu oraz złożenie nieczytelnego podpisu w rubryce „potwierdzenie pobytu służbowego”, oraz wypełnione osobiście oświadczenie o użyciu swojego pojazdu prywatnego do celu tej podróży służbowej, mimo, iż podróży tej nie odbył, w następstwie czego organ finansowy w/wym. jednostki wojskowej wypłacił mu nienależny zwrot kosztów przejazdu w kwocie 93 zł, który to czyn stanowił wypadek mniejszej wagi przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., tj. o czyn z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 §1 k.k. w zb. z art. 273 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k.;

10. bliżej nieustalonego dnia listopada 2008 r. na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., przekroczył swoje uprawnienia przewidziane w rozdziale 3 pt. „Zadania Komendanta WKU”, Szczegółowego Zakresu Działania Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., uregulowanych rozkazem Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego [...] z dnia 18 sierpnia 2008 r., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, za pomocą wprowadzenia w błąd, doprowadził organ finansowy Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że zatwierdził fakturę VAT z dnia 12 listopada 2008 r. wystawioną przez spółkę „A.[...]” za wykonaną usługę introligatorską, na kwotę 400

zł, a na jej odwrocie poświadczył nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne, wpisując adnotację, że dotyczy ona wykonania dokumentacji oficera dyżurnego, mobilizacyjnej i oprawy księgi ewidencji, co nie polegało na prawdzie, bowiem faktycznie fakturą tą opłacono usługę polegającą na wykonaniu ulotek reklamujących lokal gastronomiczny jego córki, po czym posłużył się tym dokumentem przedstawiając go do realizacji w organie finansowym Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego, czym działał na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k. w zb. z art. 273 k.k.;

11. od bliżej nieustalonego dnia 2008 r. do 15 listopada 2010 r. na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie poniżał podwładnego sierż. szt. A. M. w ten sposób, że: zmuszał go w obecności kadry zawodowej oraz pracowników cywilnych, w tym osób podległych służbowo wskazanemu podoficerowi do odpowiedzi na pytania, którymi starał się podważyć jego kompetencję i wiedzę oraz autorytet u podwładnych, w trakcie rozmowy nakazywał pokrzywdzonemu przyjmowanie postawy zasadniczej, mimo, że w ten sposób nie traktował pozostałych podległych mu żołnierzy zawodowych, wielokrotnie uszczypliwie krytykował wygląd zewnętrzny pokrzywdzonego, jego wady w sposobie wysławiania się, oraz zarzucał mu braki w wykształceniu, tj. o czyn z art. 350 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

12. w dniu 24 marca 2010 r. na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., znieważył podwładnych kpt. P. K. oraz pracownika cywilnego wojska T. D. w ten sposób, że użył wobec nich słów powszechnie uznanych za obraźliwe, tj. o czyn z art. 350 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k.;

13. bliżej nieustalonego dnia października 2010 r., a następnie w dniu 30 listopada 2010 r. na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, nakłaniał pracownika cywilnego wojska – A. B., do złożenia nieprawdziwych zeznań, mających służyć za dowód w toku postępowania przygotowawczego, prowadzonego przez Oddział Żandarmerii Wojskowej [...], dotyczącego jego osoby, w ten sposób, że sugerował by będąc przesłuchiwaną w charakterze świadka w swoich zeznaniach zataiła fakt

kupna i wręczenia mu w dniu 6 lutego 2009 r. aparatu fotograficznego, który zgodziła się nabyć ze środków finansowych z nagrody pieniężnej - przyznanej jej rozkazem dziennym Komendanta WKU w C. z dnia 17.12.2008 r., lub żeby tym faktom zaprzeczyła, tj. o czyn z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.”

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 4 marca 2014 r. uniewinnił go od zarzutu popełnienia przestępstwa opisanego w pkt. pkt. 2,4,6,9,10 i 11 aktu oskarżenia.

Natomiast ppłk. rez. M. B. uznał za winnego popełnienia przestępstwa opisanego w pkt. VIII:

„w bliżej nieustalonym dniu grudnia 2008 r., na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., jako funkcjonariusz publiczny z tytułu pełnienia czynnej służby wojskowej na stanowisku Komendanta w/wym. instytucji, przekroczył swoje uprawnienia na zajmowanym stanowisku służbowym w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, postępując w ten sposób, że po uprzednim uzyskaniu zgody na takie postępowanie ze strony podległego mu pracownika korpusu służby cywilnej w osobie A. B., na mocy rozkazu dziennego z dnia 17 grudnia 2008 roku przyznał jej następnie nagrodę pieniężną w łącznej wysokości 476 złotych i 41 groszy (brutto), za które to pieniądze zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami dokonała ona zakupu nieustalonej marki aparatu fotograficznego za kwotę około 300 złotych, po czym aparat ten przekazała w bliżej nieustalonym dniu lutego 2009 roku oskarżonemu ppłk M. B., będąc uprzednio przez niego zapewnioną, że będzie on wykorzystywany na potrzeby służbowe WKU w C., tj. za winnego przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k.”;

- w pkt. IX: „w bliżej nieustalonych dniach 2009 roku na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, jako funkcjonariusz publiczny z tytułu pełnienia czynnej służby wojskowej na stanowisku Komendanta w/wym. instytucji, przekroczył swoje uprawnienia na zajmowanym stanowisku służbowym w celu osiągnięcia korzyści osobistej, postępując w ten sposób, że polecił podległemu sobie pracownikowi cywilnemu wojska S. R. wykonać cyfrowy projekt ulotki reklamującej lokal gastronomiczny swojej córki, a także dodatkowo polecił mu dokonać tłumaczenia z

języka angielskiego na język polski instrukcji obsługi motocykla marki BMW, a następnie wydrukować jej przetłumaczony tekst liczący ponad 300 stron przy pomocy sprzętu i materiałów będących na ewidencji WKU w C., które to prace w/wym. wykonał w godzinach służbowych, a którym to postępowaniem oskarżony działał na szkodę interesu publicznego, tj. za winnego przestępstwa określonego w art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.", ponadto uznał go za winnego popełnienia przestępstwa opisanego w pkt. X wyroku (pkt 5 aktu oskarżenia), w pkt XI wyroku (pkt 7 aktu oskarżenia), w pkt. XII wyroku:

„w dniu 8 czerwca 2010 r., na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., jako funkcjonariusz publiczny z tytułu pełnienia czynnej służby wojskowej na stanowisku Komendanta w/wym. instytucji, przekroczył swoje uprawnienia na zajmowanym stanowisku służbowym, postępując w ten sposób, że na piśmie z dnia 8 czerwca 2010 r. sporządzonym przez podwładnego sierż. szt. A. M., w którym to wniósł on o wycofanie z obiegu prawnego swojego wcześniejszego meldunku w sprawie wypadku losowego złożonego w dniu 7 czerwca 2010 r., nie wszczynając formalnego postępowania dyscyplinarnego naniósł odrębny zapis, że wytknął temu żołnierzowi przewinienie dyscyplinarne i nałożył upomnienie, czym działał na szkodę jego interesu prywatnego, tj. za winnego przestępstwa określonego w art. 231 § 1 k.k.”, w pkt. XIII wyroku (pkt 12 aktu oskarżenia), w pkt XIV wyroku:

„w bliżej nieustalonych dniach października 2010 roku, a następnie w dniu 30 listopada 2010 roku na terenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w C., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, nakłaniał podwładnego mu pracownika korpusu służby cywilnej A.B. do złożenia przez nią nieprawdziwych zeznań mających służyć za dowód w toku prowadzonego przez Oddział Żandarmerii Wojskowej przeciwko jego osobie postępowania przygotowawczego o sygn. akt .../10, sugerując jej, ażeby w składanych zeznaniach zeznała nieprawdę lub też zataiła prawdę na temat okoliczności dokonania przez nią zakupu aparatu fotograficznego i następnie przekazania go oskarżonemu, a który to zgodziła się nabyć ze środków finansowych pochodzących z przyznanej jej specjalnie w tym celu na mocy rozkazu dziennego Komendanta WKU w C. z dnia 17 grudnia 2008 roku nagrody pieniężnej, tj. za winnego przestępstwa określonego w art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 233 k.k. w zw. z art. 12

k.k.” i za to wymierzył mu karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 3. Orzekł również karę łączną grzywny w wymiarze 20 stawek dziennych po 100 zł każda. Nadto za czyn z pkt. VIII wyroku, na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł przepadek równowartości korzyści majątkowej pochodzącej z przestępstwa w wysokości 300 zł.

Apelację od wyroku wniósł obrońca oskarżonego i prokurator na jego niekorzyść.

Obrońca zaskarżając wyrok w części w zakresie czynów z pkt. VIII – XIV zarzucił:

„1. w zakresie pkt. VIII obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

- art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez błędną ocenę wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań [...], w zakresie, w jakim traktują o przebiegu zdarzenia, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego wniosku, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa z art. 231 § 2 k.k., a nadto niewystarczające wykazanie tychże ocen w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia z punktu widzenia ich wiarygodności,

- art. 5 § 2 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. w sytuacji procesowej, w której wyjaśnieniom oskarżonego zaprzeczającym dokonaniu czynu zabronionego, przeciwstawić można jedynie tendencyjne i nieprecyzyjne pomówienia świadka A. B., a to wbrew regule, że wszelkie nie dające się usunąć wątpliwości należy tłumaczyć na korzyść oskarżonego, a nadto niewystarczające wykazanie tychże ocen w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia,

- art. 6 k.p.k. w zw. z art. 313 § 2 k.p.k. poprzez pominięcie w treści zarzutu jakie uprawnienia przekroczył oskarżony wyczerpując ustawowe znamiona czynu zabronionego z art. 231 § 2 k.k., co w konsekwencji ograniczyło jego prawo do materialnej obrony,

2. w zakresie pkt. IX obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie

- art. 4 k.p.k., art 7 k.p.k.w. zw. z art 410 k.p.k. i art 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez błędną ocenę wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań świadka S. R.o w zakresie w jakim traktują one o motywach i sposobie wykonania instrukcji do motocykla oraz projektu ulotki reklamowej, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego wniosku, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa z art 231 § 2 k.k. w zw. z art 12 k.k., a nadto niewystarczające wykazanie tychże ocen w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia z punktu widzenia ich wiarygodności,

- art. 5 § 2 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art 12 k.k. w sytuacji procesowej, w której wyjaśnieniom oskarżonego zaprzeczającym dokonaniu czynu zabronionego, przeciwstawić można jedynie tendencyjne i nieprecyzyjne zeznania świadka S. R., a to wbrew regule, że wszelkie nie dające się usunąć wątpliwości należy tłumaczyć na korzyść oskarżonego, a nadto niewystarczające wykazanie tychże ocen w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia,

- art, 6 k.p.k. w zw. z art. 313 § 2 k.p.k. poprzez pominięcie w treści zarzutu jakie uprawnienia przekroczył oskarżony wyczerpując ustawowe znamiona czynu zabronionego z art 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., co w konsekwencji ograniczyło jego prawo do materialnej obrony,

3. w zakresie pkt X oraz XI:

a) obrazę prawa materialnego, a mianowicie art. 231 § 1 kk poprzez przyjęcie, iż działanie oskarżonego polegające na poleceniu podległym żołnierzom i pracownikom cywilnym wykonywania zadań służbowych po upływie godzin służbowych stanowi przekroczenie uprawnień po myśli cyt. przepisu,

b) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie: art 4 k.p.k., art 7 k.p.k. w z w. z art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez błędną ocenę wyjaśnień oskarżonego w zakresie w jakim traktują one o tym, że nie wydawał polecenia zabraniającego odnotowanie prac poza godzinami służbowymi w książce ewidencji, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego wniosku, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., a

nadto niewystarczające wykazanie tychże ocen w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia z punktu widzenia ich wiarygodności,

c) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść orzeczenia, a polegający na błędnym przyjęciu, iż polecenie wykonania prac podległym żołnierzom oraz pracownikom cywilnym po godzinach służbowych, stanowi rodzaj kary dyscyplinarnej, co w konsekwencji doprowadziło do uznania oskarżonego winnym popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k.,

4. w zakresie pkt XII:

a) naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 232 § 1 k.k. poprzez przyjęcie, iż niewszczęcie postępowania dyscyplinarnego i wytknięcie podległemu żołnierzowi naruszenia dyscyplinarnego stanowi przekroczenie uprawnień w rozumieniu cyt. przepisu,

b) art. 6 k.p.k. w zw. z art. 313 § 2 k.p.k. poprzez pominięcie w treści zarzutu jakie uprawnienia przekroczył oskarżony wyczerpując ustawowe znamiona czynu zabronionego z art. 231 § 2 k.k., co w konsekwencji ograniczyło jego prawo do materialnej obrony,

5. w zakresie pkt XIII:

a) obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie

- art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez błędną ocenę wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań świadków mjr [...] w zakresie w jakim traktują one o sposobie i treści wypowiedzi oskarżonego w konfrontacji z nieprecyzyjnymi zeznaniami kpt. P. K. oraz T.D., wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego wniosku, iż oskarżony znieważył wymienionych pokrzywdzonych słowami powszechnie uznanymi za obelżywe czym wyczerpał ustawowe znamiona czynu zabronionego z art. 350 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k., a nadto niewystarczające wykazanie tychże ocen w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia z punktu widzenia ich wiarygodności,

- art. 5 § 2 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w sytuacji procesowej, w której wyjaśnieniom oskarżonego oraz zeznaniom świadków [...] zaprzeczającym

dokonaniu czynu zabronionego, przeciwstawić można jedynie nieprecyzyjne zeznania kpt. P. K. oraz T. D., a to wbrew regule, że wszelkie nie dające się usunąć wątpliwości należy tłumaczyć na korzyść oskarżonego, a nadto brak uzasadnienia w tym zakresie,

b) błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia, a polegający na wysnuciu błędnego wniosku, iż wypowiedzi oskarżonego stanowiły znieważenie w rozumieniu art. 350 § 1 k.k. w zb. z art 216 § 1 k.k.,

6. w zakresie pkt XIV obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

- art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez błędną ocenę wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań A. B., w zakresie w jakim traktują o przebiegu zdarzenia, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego wniosku, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa z art 18 § 2 k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k. w zw., z art 12 k.k., a nadto niewystarczające wykazanie tychże ocen w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia z punktu widzenia ich wiarygodności,

- art 5 § 2 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się przestępstwa z art 18 § 2 k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., w sytuacji procesowej, w której wyjaśnieniom oskarżonego zaprzeczającym dokonaniu czynu zabronionego, przeciwstawić można jedynie tendencyjne i nieprecyzyjne pomówienia świadka A. B., a to wbrew regule, że wszelkie nie dające się usunąć wątpliwości należy tłumaczyć na korzyść oskarżonego, a nadto niewystarczające wykazanie tychże ocen w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia”.

Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w tej części i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przypisanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie wyroku w tej części i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, a w pozostałej części utrzymanie go w mocy.

Z kolei Wojskowy Prokurator Garnizonowy zaskarżając „wyrok w całości” na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. zarzucił:

„1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ

na jego treść skutkujący uniewinnieniem oskarżonego w pkt. 2,4,6,9,10 i 11 sentencji zaskarżonego orzeczenia, w szczególności poprzez wyciągnięcie błędnych wniosków z przeprowadzonej analizy ustalonego stanu faktycznego oraz nadanie zbyt dużego znaczenia wybiórczo wybranym elementom ujawnionego materiału dowodowego, w szczególności oparcie wysnutych wniosków w głównej mierze na szeroko prezentowanych i omówionych wyjaśnieniach ppłk. rez. M. B., z pominięciem szczegółowej analizy innych źródeł dowodowych i oparcie w ten sposób orzeczenia na wyselekcjonowanym materiale dowodowym z pominięciem dowodów niekorzystnych dla oskarżonego, co w konsekwencji doprowadziło do uniewinnienia w/wym. oficera od 6 czynów,

2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k., art. 366 k.p.k. oraz art. 424 § 1 k.p.k. poprzez oparcie rozstrzygnięcia na niepełnym materiale dowodowym, z naruszeniem zasad swobodnej oceny dowodów i poprawnego rozumowania, jak również wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego co doprowadziło do wydania wyroku na podstawie analizy wybranych fragmentów ustaleń co znalazło odzwierciedlenie w treści uzasadnienia orzeczenia.

Nadto na nieuwzględnieniu unormowań dotyczących obowiązku sporządzenia prawidłowego uzasadnienia swojej decyzji, co w konsekwencji doprowadziło do braku możliwości prześledzenia prawidłowości wyciągniętych wniosków z całokształtu ujawnionych okoliczności” – i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy rozważył.

W pierwszej kolejności należało odnieść się do apelacji prokuratora. Z *petitum* środka odwoławczego wynika, że zaskarżył on wyrok w całości, na niekorzyść oskarżonego (art. 425 § 2 k.p.k.). Zgodnie z treścią art. 427 § 1 k.p.k. odwołujący powinien w tej sytuacji sformułować zarzuty skierowane co do całości rozstrzygnięcia, gdy tymczasem z uzasadnienia środka odwoławczego wynika, że zarzut błędu (...) wyłącznie został skierowany do rozstrzygnięć wyrokowych zawartych w pkt. I-VI wyroku (pkt. pkt. 2,4,6,9,10 i 11 aktu oskarżenia). Natomiast zarzut obrazy przepisów postępowania mających wpływ na treść wyroku, jak

wynika również z uzasadnienia apelacji, dotyczy rozstrzygnięcia zawartego w pkt. IX wyroku (pkt 3 aktu oskarżenia). Uzasadnienie środka odwoławczego jednoznacznie wskazuje więc na to, że prokurator de facto kwestionuje ustalenia faktyczne poczynione przez sąd pierwszej instancji oraz podnosi zarzuty obrazy przepisów postępowania mające wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 7, 366 § 1, 424 § 1 pkt 1) związane z uniewinnieniem ppłk. rez. M. B. od popełnienia zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów, o których mowa w pkt I – VI oraz pkt IX wyroku w zakresie zmiany opisu czynu. Tak więc przyjąć należało, że prokurator zaskarżył wyrok w tej części.

Przechodząc do oceny zarzutów apelacji stwierdzić należało na wstępie, że są one chybione, a ich uzasadnienie w ocenie sądu odwoławczego nie zasługuje na uwzględnienie. Wbrew temu, co podnosi skarżący, sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny w tej części zdarzenia i dokonał oceny dowodów zgodnie z wymogami art. 7 k.p.k., a także sporządził uzasadnienie zaskarżonego wyroku czyniąc zadość regułom, o których mowa w art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.

Odnosząc się po kolei do zarzutów apelacyjnych związanych z treścią rozstrzygnięć wyrokowych, co do czynu z pkt. I wyroku (pkt 2 aktu oskarżenia) należało podnieść następujące okoliczności. Sąd pierwszej instancji poczynił ustalenia, że oskarżony w trakcie rozmowy telefonicznej ze swoim znajomym ppłk. rez. M. Ż., dowiedział się o znajdującej się w WKU w K. „wzorcowej dokumentacji bojowo-mobilizacyjnej”, a która mogła być udostępniona na potrzeby WKU w C. za zwyczajową formę podziękowania w postaci butelki alkoholu. Podlegli oskarżonemu żołnierze i pracownicy ([...]) dobrowolnie złożyli się na zakup butelki whisky „Jack Daniels”, która została wysłana M. Ż. na adres WKU w K. On z kolei przesłał oskarżonemu wspomnianą dokumentację, którą oskarżony udostępnił następnie kpt. K. i kpt. D. Skarżący wprawdzie aprobuje ocenę sądu orzekającego, że w tej sytuacji oskarżony swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion przestępstwa określonego w art. 228 § 2 k.k. w zw. art. 228 § 1 k.k., to jednakże dopuścił się on czynu określonego w art. 231 § 1 k.k. W ocenie sądu odwoławczego stanowisko procesowe zajęte przez sąd pierwszej instancji jest trafne. Przekonują o tym wywody poczynione w tej części na s. 25-28 uzasadnienia wyroku. W istocie rzeczy propozycja oskarżonego, czy też sugestia skierowana do podwładnych o

skorzystaniu z dokumentacji znajdującej się w WKU w K., a następnie podziękowanie za nią w formie przekazania butelki alkoholu przez jego podwładnych osobie, która im udostępniła tę dokumentację na pewno jest rzeczą naganną z punktu widzenia zasad funkcjonowania instytucji, jaką jest WKU, jednakże po stronie oskarżonego nie oznacza przekroczenia przez niego uprawnień bądź niedopełnienia obowiązków penalizowanych przez przepis art. 231 § 1 k.k. Nie każde bowiem uchybienie w zakresie pełnienia obowiązków służbowych oznaczać musi naruszenie normy art. 231 § 1 k.k. Tego typu zachowania i sytuacje z reguły powinny być rozstrzygane na drodze postępowania dyscyplinarnego.

Co do czynu z pkt. II wyroku (pkt 4 aktu oskarżenia). Prokurator podnosi, że wyznaczenie A. O. do pełnienia dodatkowego dyżuru portiera przez oskarżonego stanowiło swoiste ukaranie jej i spowodowało szkodę o charakterze niematerialnym w postaci utraty prestiżu przez pokrzywdzoną. W tej części sąd pierwszej instancji ustalił, że w WKU w C. pełnione były dyżury portiera dodatkowo przez pracowników cywilnych zgodnie z wcześniejszym grafikiem. W bliżej nieustalonym dniu w 2010 r. dyżur taki pełniła A. O. Oskarżony uznając, że niewłaściwie wykonuje ona swoje obowiązki portiera (nieprzestrzeganie właściwego wyznaczania miejsc parkingowych dla interesantów WKU, a nie dla oskarżonego – uwaga SN) polecił sierż. M. „ujęcie” A. O. w celach szkoleniowych do pełnienia dyżuru dodatkowego. W wyznaczonym terminie dyżur ona odbyła. W ocenie sądu orzekającego oskarżony jako Komendant WKU miał prawo wydać takie polecenie i mieściło się ono w jego uprawnieniach – pkt 7 ust. 2 zadania Komendanta WKU. Nie stanowiło zatem przekroczenia jego uprawnień (s. 29 uzasadnienia). Należało zgodzić się z tą oceną dowodów i wskazać li tylko na fakt, że w rzeczy samej nie chodziło o miejsce parkingowe przynależne oskarżonemu, ale o sposób pełnienia dyżuru portiera przez A. O.

Co do czynu z pkt. III wyroku (pkt 6 aktu oskarżenia). W ocenie autora apelacji przekroczenie uprawnień przez oskarżonego miało polegać na wydaniu polecenia mjr. W. wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec kpt. M. i pracownika K. S., za to, że nie brali udziału w spotkaniu z okazji Świąt Wielkanocnych w kwietniu 2010 r., na terenie WKU w C. Sąd pierwszej instancji

ustalił, że osoby te rzeczywiście nie brały udziału w tym spotkaniu, pomimo, że były obecne tego dnia w pracy. Oskarżony po uzyskaniu informacji, że nieusprawiedliwiły one tej nieobecności, polecił mjr. W. wyjaśnienie tej sytuacji. Oficer ten sporządził dwie notatki z rozmowy z tymi osobami. Sąd pierwszej instancji słusznie podniósł, że oskarżony w żaden sposób nie polecił wszcząć postępowania dyscyplinarnego wobec tych dwóch osób mając na uwadze treść art. 45 ust. 5 ustawy z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. 2009 Nr 190, poz. 1474 ze zm.) Przekonuje o tym wymownie postępowanie mjr. W., które *de facto* ograniczyło się do sporządzenia dwóch notatek o charakterze „dyscyplinującym”. W tej sytuacji należało w pełni zgodzić się ze stanowiskiem procesowym sądu pierwszej instancji.

Co do czynu z pkt. IV i V wyroku (pkt 9 i 10 aktu oskarżenia). Zdaniem prokuratora uniewinniając oskarżonego od zarzucanych mu przestępstw, sąd pierwszej instancji poczynił niepełne ustalenia dowodowe w tej materii. *In concreto* całkowicie pominął dowód w postaci czynności oględzin książki ewidencji sprzętu kwaterunkowego oraz ewidencji mienia wojskowego WKU w C. Zaniechano też oceny oględzin książek, które miały być oprawiane, gdy tymczasem w postępowaniu przygotowawczym przeprowadzono czynności, z których wynika, że książki te nie były oprawiane. Do tych kwestii sąd pierwszej instancji odniósł się na s. 8-9 uzasadnienia (ustalenia faktyczne), a następnie dokonał ich subsumpcji (s. 31-32). W ocenie sądu odwoławczego takie ujęcie zarzutu apelacyjnego w świetle poczynionych ustaleń czyni go niezrozumiałym i wysoce utrudnia kontrolę odwoławczą. Zwrócić należało uwagę, że w opisie zarzutu w pkt 9 i 10 aktu oskarżenia mowa jest o dokumentach służbowych (pkt 9), dokumentacji oficera dyżurnego, dokumentacji mobilizacyjnej i oprawy książki ewidencji (pkt 10). Sąd pierwszej instancji bardzo szczegółowo rozważył kwestię ewentualnej odpowiedzialności karnej oskarżonego i stanowisko swoje prawidłowo uzasadnił. Zatem w pełni należało je zaaprobować.

Co do czynu z pkt. VI wyroku (pkt 11 aktu oskarżenia). Prokurator akcentuje w apelacji, że oskarżony w okresie 2008 r.-2010 r. wielokrotnie i to w obecności innych pracowników WKU w C. poniżał sierż. M. w ten sposób, że ośmieszał go, zarzucał mu niepoprawne wysławianie się, zmuszał go do wielokrotnego

powtarzania jego pytań i relacjonowania przez tegoż podoficera zadań służbowych. Sąd pierwszej instancji na s. 34 uzasadnienia wyroku ocenił to postępowanie oskarżonego przez pryzmat art. 350 § 1 k.k. jak również miał na uwadze zeznania świadka M. złożone na rozprawie w dniu 19 stycznia 2012 r. i stwierdził, że to zachowanie było całkowicie pozbawione znamion poniżania i przedstawiało się jako „egzekwowanie regulaminowych zasad żołnierskiego zachowania się”. Dotyczyło to tylko jednego przypadku, kiedy podoficer ten prowadził szkolenie z pracownikami cywilnymi jako nieetatowy Komendant ochrony. Wprawdzie należało zaakceptować stanowisko procesowe sądu pierwszej instancji, to jednakże w ocenie sądu odwoławczego postępowanie oskarżonego było naganne i nie sprzyjało powstawaniu prawidłowych relacji przełożony – podwładny. Jest rzeczą oczywistą, że przełożony ma prawo wymagać od podwładnych właściwego wykonywania swoich obowiązków, jednakże również i na nim ciąży obowiązek postępowania w sposób taktowny względem nich. Zadawanie przez oskarżonego swojemu podwładnemu kilkunastu pytań podczas prowadzonego przez niego szkolenia z pewnym ujemnym nastawieniem wobec jego osoby, nie może być jednak oceniane jako poniżanie tej osoby w rozumieniu art. 350 § 1 k.k. W związku z tym sąd odwoławczy podtrzymał stanowisko procesowe sądu pierwszej instancji w tej części.

Co do czynu z pkt. IX wyroku (pkt 3 aktu oskarżenia). Prokurator w tej części podniósł, że sąd pierwszej instancji w sposób mało przekonywający uzasadnił modyfikację opisu tego czynu, poprzez wyeliminowanie niektórych bezprawnych zachowań oskarżonego w postaci wydania poleceń E. K. roznoszenia w godzinach pracy kopert z ulotkami (...), wydanie polecenia M. D. umożliwienia E. K. podpisania list obecności w pracy, pomimo, iż w tym czasie była ona nieobecna. Skarżący odnosząc się do regulacji zawartej w art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. wskazał na modelowe zasady sporządzania uzasadnień orzeczeń przyjęte w praktyce orzeczniczej. Ocena tego zarzutu w świetle rozstrzygnięcia sądu odwoławczego staje się bezprzedmiotowa.

Co do apelacji obrońcy.

Obrońca zaskarżył wyrok w części skazującej oskarżonego (pkt VIII-XIV). W zakresie poszczególnych przypadków „skazań” autor apelacji sformułował dwie

grupy zarzutów: obrazy prawa materialnego (art. 231 § 1 i 2 k.k., art. 350 § 1 k.k. w zb. z art. 216 k.k.), obrazy przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku (art. art. 4, 5 § 2, 7, 410, 424 § 1 pkt 1 k.p.k.).

Wbrew wywodom skarżącego, w ocenie sądu odwoławczego, brak jest podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku i uniewinnienia oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów jak podnosi się to w apelacji. Jeżeli chodzi o ten rodzaj rozstrzygnięcia sąd odwoławczy w tej części przyznał rację skarżącemu tylko co do czynu z pkt. XII wyroku kwalifikowanego jako przestępstwo określone w art. 231 § 1 k.k. Sąd pierwszej instancji w tej części ustalił, że do urazu nogi u sierż. M. miało dojść na zajęciach z wychowania fizycznego 18 lub 21 maja 2010 r. Oskarżony po otrzymaniu od tego podoficera meldunku w dniu 7 czerwca 2010 r. powziął uzasadnione wątpliwości co do prawdziwości daty tego zdarzenia. Po rozmowie z tym podoficerem i po otrzymaniu przez niego pisma w postaci prośby o wycofanie z obiegu tego meldunku, oskarżony poczynił pisemną adnotację o wytknięciu uchybienia dyscyplinarnego oraz udzielenie upomnienia temu podoficerowi (s. 8 i 47 uzasadnienia). Sąd pierwszej instancji uznał w tej sytuacji, że postępowanie oskarżonego było prawnie niedozwolone i przedstawiało się jako „samowola urzędnicza” wyczerpująca znamiona przestępstwa określonego w art. 231 § 1 k.k. Z tą oceną nie można się jednak zgodzić. Przyznać należało rację autorowi apelacji (s.15), że w zaistniałej sytuacji oskarżony prawidłowo postąpił, stosownie do treści art. 47 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy o dyscyplinie wojskowej. Sąd pierwszej instancji w powołanych wyżej sytuacjach prawidłowo interpretował przepisy ustawy o dyscyplinie wojskowej, jednakże w tym omawianym przypadku, nie wiadomo dlaczego, zaniechał analizy art. 16 pkt. 6 cyt. ustawy. W rzeczy samej postępowanie oskarżonego w żaden sposób nie przedstawiało się tak jak to ujął sąd pierwszej instancji. Oskarżony w sposób prawidłowy zareagował na podanie nieprawdy przez swojego podwładnego i wytknął mu jego postępowanie, jednakże nie wymierzył mu kary dyscyplinarnej upomnienia, ponieważ nie wszczęto w tej sprawie żadnego postępowania dyscyplinarnego (art. 26 cyt. ustawy). Oskarżony nie przekroczył więc swoich uprawnień, działał więc w granicach swoich obowiązków służbowych, a zatem należało go uniewinnić od popełnienia tego przestępstwa.

Natomiast w ocenie sądu odwoławczego przypisane oskarżonemu czyny w pkt. IX i X (pkt 5 aktu oskarżenia), XI (pkt 7 aktu oskarżenia), pkt XIII wyroku (pkt 12 aktu oskarżenia) znamionują się znikomym stopniem ich społecznej szkodliwości w ujęciu art. 1 § 2 k.k. w zw. z art. 115 § 2 k.k. Niewątpliwie przyjęte tam postępowanie oskarżonego było naganne, jednakże ocena całokształtu okoliczności podmiotowo – przedmiotowych tych czynów prowadzi do wniosku, iż nie stanowiły one przestępstw przekroczenia uprawnień i znieważenia podwładnych. Przekroczenie uprawnień przez oskarżonego z punktu widzenia właściwego funkcjonowania WKU w C. dotyczyło zdarzeń błahych. Znieważenie natomiast podwładnych było czynem jednorazowym i jako takie nie wywołało u pokrzywdzonych poczucia głębokiej krzywdy i goryczy. Z kolei oskarżony swoją długoletnią wzorową służbą wojskową dowiódł, że te postępowania były czynami odosobnionymi i w żaden sposób nie uprawniają do sformułowania wniosku, że były one karygodne z punktu widzenia prawa karnego materialnego.

Sąd odwoławczy nie podzielił jednak wniosku obrońcy o uniewinnienie oskarżonego od popełnienia przypisanych mu czynów w pkt. VIII i XIV wyroku i w tej części uznał za celowe uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy w tym zakresie sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania z następujących powodów. Jak podniesiono wyżej, sąd pierwszej instancji w przeważającej większości dokonał właściwej oceny materiału dowodowego. W sprawie tej, gdzie najpoważniejszy zarzut *de facto* jest pomówieniem, gdzie podwładny bez wiedzy oskarżonego nagrywa rozmowę z nim i gdzie przełożony oskarżonego bez wiedzy jego spotyka się z żołnierzami i pracownikami WKU w C. ta ocena powinna rozciągać się na całość materiału dowodowego, a tak jednak nie jest. Jeżeli chodzi o czyn z pkt. VIII wyroku poza sporem jest, że jedynym bezpośrednim dowodem przeciwnym wyjaśnieniom oskarżonego były zeznania A. B. złożone w śledztwie jak i podczas rozprawy. Sąd pierwszej instancji, pomimo ich „niedoskonałości” (s. 35-37), uznał je za wiarygodne. Zwrócić jednak należało uwagę, że ta „niedoskonałość” zeznań A. B. dotyczyła istotnych okoliczności czynu przypisanego oskarżonemu. A. B., jak ustalono, została zatrudniona w maju 2008 r., na stanowisku referenta kancelarii tajnej i niespełna po 8 miesiącach, w grudniu 2008 r., oskarżony miał złożyć jej propozycję, że przyzna jej nagrodę pieniężną,

jeżeli zgodzi się ona przeznaczyć ją na zakup aparatu fotograficznego, który będzie wykorzystywany w WKU w C. Aparat ten zakupiła w sklepie w C., jednakże nie pamiętała jakiej jest on marki. Aparat ten miała wręczyć oskarżonemu w określonym dniu i to w obecności koleżanki z pracy. Z dalszych jej zeznań i ustaleń wynika, że aparatu tego nie mogła wręczyć oskarżonemu, ponieważ była to wolna sobota i WKU w C. nie funkcjonowała, a koleżanka z pracy M. D. nie widziała momentu wręczenia aparatu oskarżonemu przez A. B. Natomiast M. D., W. P. i S. R. o fakcie zakupu aparatu wiedzieli od A. B. W postępowaniu przygotowawczym i w postępowaniu sądowym nie udało się ustalić, co się stało z tymże aparatem. Natomiast oskarżony wyjaśnił, iż dysponuje swoim własnym aparatem fotograficznym i zeznania A. B. określił jako zemstę za zwolnienie jej z pracy w ramach redukcji etatów.

W zaistniałej sytuacji zeznania A. B. należało ocenić zgodnie z wymogami art. 7 k.p.k. i wszechstronnie rozważyć okoliczności wynikające z jej zeznań, w tym ocenić kwestię jej wiarygodności, bowiem nie jest rzeczą zwyczajną, kiedy to nowo przyjęty pracownik otrzymuje od swojego przełożonego propozycję, która w istocie rzeczy jest naruszeniem prawa. Z doświadczenia życiowego wynika, że tego typu propozycje składane są w sytuacjach, kiedy osoby te znają się dosyć długo, darzą się zaufaniem, wzajemnie liczą na dyskrecję, obawiając się słusznie, że okoliczności tej propozycji mogą być ujawnione. Z tego też względu ocena zeznań A. B. nie do końca została przeprowadzona w sposób prawidłowy i powinna być ona zweryfikowana o te uwarunkowania. I z całą pewnością nie można wykluczyć takiej sytuacji, że oskarżony mógł zostać przez nią pomówiony wydaniem polecenia jej zakupu aparatu fotograficznego, na potrzeby WKU w C. z pieniędzy uprzednio przyznanej jej nagrody. Nie przesądzając rzecz jasna kwestii winy oskarżonego w tej części należało zaskarżony wyrok w zakresie czynów z pkt VIII i XIV (zachodzi łączna ich ocena) wszak chodzi o wiarygodność A. B. również w zakresie pkt. XIV wyroku, uchylić i sprawę w tym zakresie przekazać sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Zachodzi konieczność ponownego przesłuchania świadka A. B., a jeżeli sąd uzna to za celowe, także M. D., W. P. czy S. R., a następnie dokonanie oceny tych dowodów zgodnie z wymogami art. 7 k.p.k. oraz art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k.